

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 4C/214/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613224325
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Ernestová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2013:7613224325.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves samosudca JUDr. Alena Ernestová v právnej veci navrhovateľa S. H. J.. XX.X.XXXX, Y. G. L. XXX/X, E. právne zastúpeného JUDr. Jánom Burocim, advokátom so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Chrapčiakova 7 proti odporcovi Rapid life životná poisťovňa, a.s., Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. DANIEL BLYŠŤAN s.r.o., Rastislavova 68, Košice o zrušenie rozhodcovského rozsudku sp.zn. 3C/2744/2012 takto

rozhodol:

Zrušuje rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, IČO: 443255 sp.zn. 3C/2744/2012 zo dňa 19.1.2012.

Súčasne odkladá vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, IČO: 44325542 sp.zn. 3C/2744/2012 zo dňa 19.1.2012 až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Burociho náhradu trov konania vo výške 309,41 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je povinný zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu súdny poplatok z návrhu vo výške 99,50 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania sa navrhovateľ domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/2744/2012 zo dňa 19.1.2012 a náhrady trov konania. V návrhu uviedol, že uvedeným rozsudkom bol zaviazaný na zaplatenie dlžnej pohľadávky vo výške 207,88 eur a k náhrade trov konania vo výške 276,-- eur. Rozhodcovský rozsudok mu bol doručený dňa 27.6.2013. V návrhu na začatie rozhodcovského konania navrhovateľ ďalej uviedol, že účastníci konania uzatvorili neplatnú rozhodcovskú doložku. Poukázal na to, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej súd rozhodol, je súčasťou Všeobecných poistných podmienok v ich XV. časti a táto splyva s ostatnými podmienkami. K podpisu mu bola predložená na začiatku zmluvného vzťahu s podpísaním návrhu na uzatvorenie poistnej zmluvy, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou. Rozhodcovská doložka je v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Jej použitie predstavuje výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Rozhodcovská doložka znemožňuje spotrebiteľovi dosiahnuť rozhodovanie sporu inak než v rozhodcovskom konaní. Fakticky mu bola odobratá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Ako spotrebiteľ nemal možnosť výberu vzhľadom na splynutie rozhodcovskej doložky s ostatnými podmienkami. Rozhodcovská doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdlosti po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Na uvedenom nemení nič skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy obe zmluvné strany podpísali aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na rozhodcovskú doložku. Rozhodcovský rozsudok formálne prevzal argumenty

žalujúcej strany a nevyporiadal sa s inštitútmi zameranými na ochranu spotrebiteľa. Priemerný spotrebiteľ má problém porozumieť a v krátkom čase sa zorientovať a zvážiť dôsledky vyplývajúce z rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu. Rozhodcovská doložka predstavuje výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pretože nie súd, ale rozhodca rozhodne o právach a právom chránených záujmoch. Rozhodcovská doložka vyžaduje od navrhovateľa, aby sa podrobil rozhodcovskému konaniu, ktoré vopred určil dodávateľ. Súčasne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 1/2012 zo dňa 21.3.2012, z ktorého odôvodnenia vyplýva, že takto uzavretá rozhodcovská doložka nie je platná a nebola individuálne dojednaná. Zároveň navrhol, aby bola súdom odložená vykonateľnosť napadnutého rozhodcovského konania.

Na pojednávaní navrhovateľ uviedol, že zmluvu s odporcom uzavrel z vlastnej vôle, ale nebol si vedomý toho, čo všetko touto zmluvou poisťuje. S uzavretím poisťky platil aj poistné, platil rok alebo dva, pričom poistnú zmluvu zrušil z dôvodu, že mu bol poskytnutý úver Slovenskou sporiteľňou a.s., kde mal životné poistenie k úveru a dve poisťky nepotreboval. Tvrdil, že pri uzavretí zmluvy ho sprostredkovateľka nepoučila, čo podpisuje, iba mu prstom ukázala, kde sa má podpísať a to dvakrát. Navrhovateľovi nebolo vysvetlené, že keď sa s poisťovňou dostane do sporu, spory bude rozhodovať rozhodcovský súd. Uviedol, že ani nevie, čo je rozhodcovský súd. Uviedol, že do momentu, keď mu boli predložené všeobecné poistné podmienky a do momentu, keď ich podpísal, uplynulo asi pol hodiny, pričom všeobecné poistné podmienky si nepreštudoval a ani neprečítal. Oboznámil sa iba so samotným návrhom poistnej zmluvy. Na otázku, či vie, čo je to rozhodcovská doložka odpovedal tak, že nie. Po nahliadnutí do dodatku navrhovateľ uviedol, že tento dodatok vidí prvýkrát a dodatok vôbec nepodpisoval. Na otázku, aké poučenie mu sprostredkovateľka poskytla uviedol, že sprostredkovateľka poisťku odporučila s vyjadrením, že je to dobrá poisťovňa, aj dobrá poisťka a poisťovňa dáva nejaké výhody klientom.

Právny zástupca odporcu zaslal súdu veľmi obsiahle vyjadrenie, z ktorého vyplýva, že navrhuje návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku zamietnuť ako návrh nedôvodný. Vyjadrenie odporcu sa nachádza v spise na č. I. 32 - 39 a z vyjadrenia odporcu súd vyberá nasledovné:

Odporca tvrdí, že v súdnej veci nie je založený namietaný a ani iný zákonný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku. Tvrdenia navrhovateľa o neplatnosti rozhodcovskej doložky sú nepravdivé, nakoľko rozhodcovská doložka bola medzi navrhovateľom a odporcom dojednaná individuálne, nie je preto neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve a je teda platná. Rozhodcovská doložka bola uzavretá v rámci poistnej zmluvy č. 4483500011 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom dňa 23.12.2008, ktorej súčasťou sú všeobecné poistné podmienky odporcu zo dňa 21.5.2007 osobne a vlastnoručne navrhovateľom podpísané. Na konci tlačiva všeobecných poistných podmienok, oddelene od ostatného textu, sa nachádzajú tzv. osobitné dojednania č. 1/2007 k poistnej zmluve, ktoré obsahujú len dva body, pričom bod 2 týchto dojednaní obsahuje rozhodcovskú doložku a priamo odkazuje na časť XV. všeobecných poistných podmienok. Táto časť sa platne vzťahuje na daný poistný vzťah len v prípade súhlasu poistníka s osobitnými zmluvnými dojednaniaми č. 1/2007, pričom tento súhlas preukazuje vlastnoručný osobitný podpis poistníka hneď za textom týchto dojednaní. Zo znenia všeobecných poistných podmienok, osobitných zmluvných dojednaní je úplne zrejmé, že v tomto prípade šlo medzi účastníkmi zmluvného vzťahu o jednoznačné individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky, keďže navrhovateľ podľa vlastnej vôle mohol a nemusel osobitne podpísať rozhodcovskú doložku uvedenú v osobitných zmluvných dojednaniach. Pokiaľ by navrhovateľ rozhodcovskú doložku nepodpísal, nemalo by to žiaden vplyv na zvyšok všeobecných poistných podmienok a teda na poistný vzťah. V ďalšom odporca poukazuje na právny vzťah medzi poisťovňou a poistníkom uzavretý v zmysle § 787 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka a vznik vzájomných práv a povinností účastníkov konania, ktoré sú obsiahnuté v poistnej zmluve a všeobecných poistných podmienkach, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy. Teda ak má vzniknúť poistný vzťah, poistník musí podpísať jednak poistnú zmluvu a jednak všeobecné poistné podmienky. Poistník podpisuje síce súvislý text všeobecných poistných podmienok ako celok, ale nie všetky ustanovenia poistníka zaväzujú. Práve poistná zmluva určuje, ktoré z množstva všeobecných ustanovení obsiahnutých vo všeobecných poistných podmienkach sa stanú súčasťou konkrétneho poistného vzťahu a i keď poistník podpisuje celý súvislý text, je individuálne viazaný len tými ustanoveniami, na ktoré poukazuje poistná zmluva. Opakovane poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ - poistník nemusel podpísať osobitné zmluvné dojednanie, pretože poistný vzťah by vznikol aj bez platnej rozhodcovskej doložky. Ak však poistník pripojil svoj podpis pod osobitné zmluvné dojednania, ktorých obsahom je rozhodcovská doložka, odkazujúca na časť XV. všeobecných poistných podmienok, ovplyvnil tým obsah poistného vzťahu, ktorého súčasťou sa stala aj rozhodcovská doložka, ktorou

je poisťník - navrhovateľ viazaný. Práve toto osobitné zmluvné dojednanie potvrdzuje individuálnu voľbu poisťníka podriaďiť sa v prípade sporu rozhodcovskému konaniu, pričom ide dôsledkom tejto individuálnej voľby z viacerých alternatív je individuálne dojednaná zmluvná podmienka.

Ďalej odporca poukázal na skutočnosť, že text osobitných zmluvných dojednaní je samostatne graficky, vizuálne aj právne oddelený, obsahuje len dva body, teda je stručný, jasný, zrozumiteľný bez toho, aby mohol spotrebiteľa akokoľvek zavádzať. Podľa tvrdenia odporcu, keďže rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná, nemôže súd skúmať prípadnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Navrhovateľ súhlasil so znením rozhodcovskej doložky a keby aj rozhodcovská doložka založila nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, nebol by súd oprávnený ju skúmať. V ďalšom poukázal na skutočnosť, že tlačivo všeobecných poisťných podmienok nevyhotovuje poisťovňa svojvoľne v rámci vlastnej obchodnej politiky, ale ide o listinu vyhotovenú v zmysle zákona č. 186/2009 Z.z., predtým zákon č. 240/2005 Z.z. Tretí subjekt, nezávislý od zmluvných strán poisťnej zmluvy tzv. finančný agent, je povinný pred uzavretím poistenia bez účasti poisťovne informovať poisťníka (spotrebiteľa) o podstatných okolnostiach poisťného vzťahu, pričom tlačivo „záznam o požiadavkách a potrebách klienta“ preukazuje právo poisťníka dokonca požiadať o dodatočné vysvetlenie a doplnenie informácií o produkte. Podľa tvrdenia odporcu podpisom záznamu o požiadavkách a potrebách klienta navrhovateľ potvrdil, že mu boli o jeho poisťnom vzťahu poskytnuté odborné informácie zo strany finančného agenta. Odporca tvrdil, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná, napriek tomu odporca poskytol navrhovateľovi možnosť od nej odstúpiť a to dodatkom č. 2 k všeobecným poisťným podmienkam, teda dal navrhovateľovi opätovnú možnosť ovplyvniť už raz individuálne dojednanú rozhodcovskú doložku a vylúčiť ju z toho vzťahu úplne bez toho, aby tým bol dotknutý zvyšok poisťného vzťahu.

V ďalšom odporca vo svojom vyjadrení poukazuje na koncepciu priemerne vnímavého a obozretného spotrebiteľa vypracovanú judikatúrou Súdneho dvora EÚ so záverom, že ochranu nepožíva v zmysle smernice č. 93/13/EHS každý spotrebiteľ bez rozdielu, ale len ten spotrebiteľ, ktorý je aspoň priemerne obozretný a vnímavý. Vo vyjadrení odporca opakovane zdôrazňuje skutočnosť, že rozhodcovská doložka bola dojednaná individuálne a preto nemôže ísť o neprijateľnú zmluvnú podmienku a to aj v prípade, ak by zakladala nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo nie je daný prípad, preto súd nie je oprávnený ju skúmať v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odporca vo svojom vyjadrení poprel tvrdenie navrhovateľa v tom, že tento nemal právo voľby medzi jurisdikciou všeobecného súdu a rozhodcovského súdu. Tvrdil, že mal možnosť rozhodcovskú doložku odmietnuť bez toho, aby tým bol dotknutý zvyšok poisťného vzťahu. Poukázal na ustanovenie § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, kedy môže súd rozhodcovský rozsudok preskúmať len a jedine z taxatívne zákonom vymedzených dôvodov uvedených v § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré navrhovateľ včas namietne. Konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku nie je odvolacím konaním, ani konaním o mimoriadnom opravnom prostriedku, ale je špecifickým spôsobom preskúmania zákonom stanoveným postupom.

V doplňujúcom vyjadrení na č.l. 68-71 odporca dáva do pozornosti smernicu č. 93/13/EHS a to devätnáste odôvodnenie tejto smernice poukazujúc na skutočnosť, že všeobecné súdy sú povinné vykladať vnútroštátne zákonodarstvo v súlade s vnútroštátnou zmluvou a teda pri svojom rozhodovaní postupovať v súlade so zámerom smernice vyjadrenom v devätnástom odôvodnení. Pre správne posúdenie neprijateľnosti zmluvných podmienok je podľa tohto potrebné zohľadniť hraničné kritériá, ktoré spod vecného obsahu smernice o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vynímajú poisťné podmienky v poisťných zmluvách. Odporca predložil odborný výklad Národnej banky Slovenska opierajúci sa o devätnáste odôvodnenie smernice č. 93/13/EHS tvrdiac, že tento odborný výklad je dôkazom relevantným pre rozhodnutie v merite veci. V zmysle vyššie uvedenej smernice sú poisťné zmluvy, v tomto prípade aj poisťná zmluva uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom výnimočne v tom, že niektoré zmluvné podmienky ovplyvňujú kalkuláciu poisťného plateného spotrebiteľom, pričom takéto ustanovenia sú potom spod predmetu smernice vylúčené. Medzi takéto ustanovenia patrí aj dohoda o rozhodcovskom konaní a ustanovenia týkajúce sa provízie finančných agentov. Odporca tvrdí, že dohoda o rozhodcovskom konaní nemôže byť neprijateľnou podmienkou, ak je dohodnutá v poisťnej zmluve. Tiež poukázal na skutočnosť, že poisťné zmluvy sa výrazným spôsobom odlišujú od iných typov spotrebiteľských zmlúv, uzatvárajú sa spravidla na dlhšiu dobu (v prípade životného poistenia aj na desiatky rokov) a ich uzavretie nie je výsledkom náhleho rozhodnutia, potreby či dokonca núdze spotrebiteľa (tak ako je to napr. pri spotrebiteľských úveroch), naopak spotrebiteľ pri uzavretí poisťnej zmluvy má dostatok času si svoj krok premyslieť, nie je v núdzi a z toho aj vyplýva samotný dôvod, prečo smernica č. 93/13/EHS stanovila určitú výnimku pre posudzovanie nekalých podmienok v poisťných zmluvách.

V ďalšom sa venoval návrhu navrhovateľa na povolenie odkladu vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, ktorý žiadal zamietnuť. Tvrdil, že povolenie odkladu vykonateľnosti by sa malo opierať o výnimočne v tomto prípade existujúce skutočnosti, ktoré musia byť riadne odôvodnené. Preto k odkladu vykonateľnosti by malo dôjsť vo výnimočných a odôvodnených prípadoch po preskúmaní všetkých okolností, na základe ktorých sa odklad povoľuje. Navrhovateľ však návrh na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku neodôvodnil. Odporca tiež tvrdil, že navrhovateľ nie je osobne oslobodený od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. v platnom znení, pretože nejde o spotrebiteľský spor a navrhovateľ nie je v tomto konaní v postavení spotrebiteľa domáhajúceho sa svojich práv podľa osobitných predpisov. Preto bolo potrebné, podľa tvrdenia odporcu, navrhovateľa vyzvať na zaplatenie súdneho poplatku a pre nesplnenie povinnosti konanie zastaviť. Odporca tiež vznáša námietku miestnej nepríslušnosti, nakoľko má za to, že miestne príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie veci je Okresný súd Košice I a to v zmysle § 88 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, posledná veta pred bodkočiarkou. Žiadal, aby vec bola postúpená Okresnému súdu Košice I a pokiaľ k postúpeniu veci nedôjde, žiadal súd o predloženie spisu na rozhodnutie o vznesenej námietke miestnej nepríslušnosti príslušnému krajskému súdu na postup podľa § 105 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

Súd vykonal dokazovanie, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav: Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 3C/2744/2012 zo dňa 19.1.2012 vydaným Arbitrážnym súdom Košice bol navrhovateľ zaviazaný zaplatiť odporcovi sumu 207,88 eur a nahradiť trovy konania vo výške 276,- eur. Podľa odôvodnenia tohto rozhodnutia, rozhodcovský súd sa zaoberal svojou právomocou vo veci rozhodnúť a dospel k záveru, že jeho právomoc je daná. V odôvodnení konštatuje, že z písomného poverenia navrhovateľa (subjektu Rapid life životná poisťovňa a.s.) z 1.1.2009 resp. z časti XV. predložených poistných podmienok vyplýva, že poisťovňa určila na prejednanie všetkých sporov uvedený súd. Z osobitných dojednaní vyplýva, že rozhodcovská doložka bola krytá samostatným podpisom odporcu (v tomto konaní navrhovateľa), ktorý nebol povinný ju v rámci zmluvy ako celku podpísať. Odporca mal možnosť zmluvnú podmienku neprijať bez toho, aby to ovplyvnilo zvyšok poistného vzťahu, mal teda možnosť úpravu časti XV. poistných podmienok úplne vylúčiť. Na základe toho posúdil rozhodcovský súd rozhodcovskú doložku ako platnú. Rozhodcovská doložka neobsahuje ustanovenia, ktoré by mali žalobcu (v tomto konaní žalovaného) zvýhodňovať a tým spôsobiť nerovnováhu vo vzájomnom vzťahu v neprospech odporcu.

Uvedený rozhodcovský rozsudok prevzal navrhovateľ do vlastných rúk dňa 27.6.2013, čo je zrejme z doručky predloženej rozhodcovským súdom.

Dňa 29.12.2008 bola medzi navrhovateľom a odporcom uzatvorená poistná zmluva č. 4483500011 so začiatkom poistenia dňa 30.12.2008 a koncom poistenia dňa 30.12.2025. Zmluva v závere obsahuje vyhlásenie osoby, ktorá poistnú zmluvu uzatvorila (navrhovateľ), že bola oboznámená so všeobecnými poistnými podmienkami pre životné poistenie, ktoré sú súčasťou tejto poistnej zmluvy.

Všeobecné poistné podmienky odporcu, predložené navrhovateľom spolu s poistnou zmluvou č. 4483500011, v časti XV. s názvom Rozhodcovské konanie obsahujú rozhodcovskú doložku, kde podľa bodu 1 tohto článku, poisťovňa a poistník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších doplnkov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom. Podľa bodu 2 uvedeného článku, pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. S uvedeným vyjadruje poistník súhlas svojim podpisom na týchto všeobecných poistných podmienkach.

Za všeobecnými poistnými podmienkami, ktoré boli podpísané navrhovateľom dňa 29.12.2008 sú uvedené osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poistnej zmluve č. 4483500011, kde podľa bodu 2 poistník a poisťovňa vyjadrujú svojim podpisom vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti všeobecných poistných podmienok. Osobitné zmluvné dojednania sú podpísané navrhovateľom dňa 29.12.2008.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Poistná zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 29.12.2008, o nároku z ktorej rozhodoval rozhodcovský súd, je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Z poisťnej zmluvy je zrejme, že odporca ako poisťovateľ konal v rámci predmetu svojej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra. Navrhovateľ je spotrebiteľom, keďže uzatvoril zmluvu ako fyzická osoba. Z predloženej poisťnej zmluvy, ani rozhodnutia rozhodcovského súdu nie je zrejme, aby navrhovateľ pri uzatváraní poisťnej zmluvy konal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je pritom charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačeních tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Týka sa to aj predmetnej veci, pretože poisťná zmluva bola vyplnená na vopred pripravenom predtlačení tlači, do ktorého boli len vpísané údaje týkajúce sa navrhovateľa.

Odporca v konaní namietal nesplnenie procesných podmienok na rozhodnutie v tejto veci tunajším súdom. Vzhľadom na vyššie uvedené vo veci ide o spor, ktorý má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve a návrh bol podaný navrhovateľom ako spotrebiteľom. Z toho dôvodu je podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch navrhovateľ oslobodený od platenia súdnych poplatkov pre toto konanie a teda námietka nesplnenia poplatkovej povinnosti navrhovateľom, uplatnená odporcom v písomnom podaní zo dňa 24.9.2013, nie je dôvodná. Odporca v priebehu konania namietal aj miestnu príslušnosť tunajšieho súdu na rozhodovanie vo veci. Miestna príslušnosť tunajšieho súdu je daná podľa § 88 ods. 2 posledná veta Občianskeho súdneho poriadku. Z § 104a a § 105 Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že súd má povinnosť vecnú a miestnu príslušnosť iba skúmať, ale nie je povinný - ak ju odporca namietka, o námietke rozhodnúť uznesením, lebo ak súd koná a rozhodne napriek tomu, že námietka o nedostatku jeho vecnej a miestnej príslušnosti je dôvodná t.j. súd, ktorý vo veci rozhodol naozaj nie je vecne a miestne príslušný, odporca môže túto skutočnosť uplatniť ako odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Preto nebolo potrebné o námietke miestnej nepríslušnosti rozhodovať uznesením.

Vzhľadom na uvedené má súd za to, že v konaní boli pre rozhodovanie vo veci tunajším súdom splnené všetky procesné podmienky konania.

Navrhovateľ sa podaným návrhom na začatie konania domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky. Návrh na začatie konania bol podaný v zákonom stanovenej lehote 30 dní, čo je zrejme z toho, že predmetný rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľom doručený dňa 27.6.2013 a návrh na začatie konania bol na tunajšom súde podaný dňa 26.7.2013.

Vykonaným dokazovaním má súd za to, že návrh na začatie konania bol podaný dôvodne. Dôvodom zrušenia rozhodcovského rozsudku sp. zn. 3C/2744/2012 z 19.1.2012 je skutočnosť, že rozhodcovský súd rozhodol vo veci na základe neplatnej rozhodcovskej doložky.

Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, je súčasťou všeobecných poistných podmienok. Konkrétne je uvedená v článku XV. všeobecných poistných podmienok s názvom Rozhodcovské konanie a v osobitných dojednaniach. Je tak súčasťou dlhého neprehľadného textu písaného malými písmenami a splyva s ostatnými podmienkami uvedenými vo všeobecných poistných podmienkach. Podľa rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje poistenému - spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a núti ho v prípade sporu alebo sporných nárokov podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Tým mu je ako spotrebiteľovi odobratá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Uvedeným rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Význam rozhodcovskej doložky v porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je totiž osobitý a to z dôvodu, že táto rieši otázku kto v prípade sporu bude rozhodovať o právach a právom chránených záujmoch vyplývajúcich zo zmluvy. Cieľom rozhodcovskej doložky tak, ako je formulovaná v danom prípade je dosiahnuť, aby všetky prípadné spory medzi zmluvnými stranami boli prejednané výlučne rozhodcom a tým znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na smernicu Rady č. 93/13/EHS, ktorá uvádza niektoré nekalé podmienky vo svojej prílohe, kde podľa písm. q/ bod 1 tejto prílohy neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane. Podľa toho je teda neprijateľné, aby rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov z akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy. Rozhodcovská doložka je tak poukazujúc na citované ustanovenie § 54 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou a teda je neplatná. Keďže rozhodcovská doložka v danej veci núti spotrebiteľa podrobiť sa v prípade sporu výlučne rozhodcovskému konaniu je aj v rozpore s dobrými mravmi a teda je neplatná aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Už len vzhľadom na uvedené skutočnosti je preto možné konštatovať, že rozhodcovský súd založil svoju právomoc na neplatnej rozhodcovskej doložke a preto bolo potrebné rozhodcovský rozsudok č. 3C/2744/2012 zrušiť.

Súd má tiež za to, že predmetná rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná tak, ako to tvrdil odporca. Odporca poukázal pritom na osobitné zmluvné dojednania, ktoré navrhovateľ samostatne podpísal. V prvom rade súd poukazuje na to, že odporca nepreukázal skutočnosť, aby bol navrhovateľ riadne oboznámený so všeobecnými poistnými podmienkami. To, že navrhovateľ všeobecné poistné podmienky a osobitné zmluvné dojednania podpísal ešte neznamená, že navrhovateľ sa skutočne mal možnosť s týmito podmienkami aj oboznámiť. Všeobecné poistné podmienky, ale aj osobitné zmluvné dojednania sú písané malými písmenami, obsahujú množstvo právnickej terminológie. Je nemožné, aby navrhovateľ ako priemerný spotrebiteľ mal možnosť si ich prečítať a aby pochopil ich text v krátkej dobe, bez možnosti sa s nimi vopred riadne oboznámiť. Uvedené je zrejmé z toho, že všeobecné poistné podmienky a osobitné zmluvné dojednania boli navrhovateľom podpísané v deň uzatvorenia poistnej zmluvy resp. spolu s poistnou zmluvou, keďže je v nej výslovne uvedené, že jej súčasťou sú všeobecné poistné podmienky. Na uvedenom nemení nič skutočnosť, že navrhovateľ podpísal samostatne aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na rozhodcovskú doložku, ktoré sú len pokračovaním predtlačenej formulára poistných podmienok. Zo strany odporcu nebolo preukázané jeho tvrdenie, že navrhovateľ ako spotrebiteľ mal možnosť odmietnuť podpísať rozhodcovskú doložku bez toho, aby tým bol dotknutý zmluvný vzťah. Táto skutočnosť nevyplýva zo zmluvy, ani zo všeobecných poistných podmienok a ani z osobitných zmluvných dojednaní.

Rozhodcovská doložka tak, ako je uvedená vo všeobecných poistných podmienkach, je neplatnou aj z dôvodu, že subjekt, ktorý má rozhodovať v rozhodcovskom konaní je oprávnený určiť výlučne odporca. Uvedené taktiež spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov rozhodcovského konania v neprospech spotrebiteľa. V prípade takého výberu, ktorý nie je dohodou oboch strán, totiž zvlášť vznikajú pochybnosti o neobjektívnosti rozhodovania v rozhodcovskom konaní. V danej veci sa rozhodcovské konanie uskutočnilo na rozhodcovskom súde podľa výberu odporcu bez toho, aby tento výber mal navrhovateľ možnosť akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení poukázal na Nález Ústavného súdu SR č. II. ÚS 499/2012, ktorým bolo rozhodnuté o zrušení uznesenia Najvyššieho súdu SR v obdobnej veci na základe sťažnosti žalovaného účastníka pre porušenie ústavných práv. Predmetná vec sa dotýkala identickej rozhodcovskej doložky ako v tomto prípade. Podľa názoru tunajšieho súdu uvedené rozhodnutie nie je aplikovateľné v tomto konaní poukazujúc na to, že sa týka exekučnej veci, ako aj na to, že rozhodnutie Ústavného súdu SR sa týka hlavne procesných pochybení a nezaobera sa platnosťou resp. neplatnosťou rozhodcovskej doložky vo všeobecných zmluvných podmienkach žalovaného účastníka.

Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že rozhodcovská doložka v článku XV. všeobecných poistných podmienok a osobitných zmluvných dojednaniach je neprijateľnou podmienkou a teda absolútne neplatnou zmluvnou podmienkou vzhľadom na jej rozpor s ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a ustanoveniami Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Rozhodcovský súd preto nemohol rozhodnúť na základe tejto doložky a teda nemal právomoc vo veci konať.

Keďže odporca tvrdil, že poskytol navrhovateľovi ďalšiu možnosť od rozhodcovskej doložky odstúpiť a to dodatkom č. 2 k všeobecným poistným podmienkam, súd sa vypořádava aj s touto skutočnosťou. Dodatok č. 2 všeobecných poistných podmienok nie je navrhovateľom podpísaný, nebol navrhovateľovi doručený a navrhovateľ sa s ním neoboznámil. Keďže súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná a súčasne je táto rozhodcovská doložka neplatná, súd poukazuje na možnosť odstúpenia od doložky iba v prípade, že je platná. Od absolútne neplatnej zmluvy sa odstúpiť nedá. Ak je zmluva od začiatku neplatná ex tunc, nie sú splnené zákonné podmienky na dodatočné zrušenie zmluvy. Tiež súd poukazuje opakovane na to, že za individuálne dohodnutú zmluvnú podmienku sa nepovažuje podmienka, ktorá bola vopred dodávateľom naformulovaná v rámci typovej zmluvy a je obvyklé, že spotrebiteľ jej obsah nemení. Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve sa nestáva individuálne dohodnutou podmienkou len tým, že spotrebiteľ od nej neodstúpi. V opačnom prípade by šlo o popretie celej filozofie ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Súd má za to, že európsku judikatúru, konkrétne smernicu č. 93/13/EHS vo svojom 19. odôvodnení, ktoré sa týka poistných zmlúv, možno aplikovať iba na poistné vzťahy a nie na časť poistných zmlúv a všeobecných poistných podmienok obsahujúcich zmluvné dojednania o rozhodcovskej doložke. V 19. odôvodnení cieľom smernice č. 93/13/EHS v súvislosti s poistnými zmluvami, nie sú podriadené hodnoteniu nekalého charakteru podmienky, ktoré definujú alebo popisujú

poistné riziko a zodpovednosť poisťovateľa. Avšak len vtedy, ak sa tieto obmedzenia neberú do úvahy pri výpočte poistného plateného spotrebiteľom (poisteným). Odporca tvrdil, že aj rozhodcovská doložka bola braná do úvahy pri určení výšky poisteného plateného spotrebiteľom. Preto poistná zmluva týkajúca sa aj podmienok rozhodcovskej doložky, podlieha preskúmaniu súdu v zmysle smernice č. 93/13/EHS, ale aj v zmysle všeobecných ustanovení § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

Odporca podal návrhy na vykonanie dokazovania a to návrh na výsluch svedka F. L., zodpovedného aktuára poisťovne, ktorého navrhol vypočuť k otázke aplikácie devätnásteho odôvodnenia smernice č. 93/13/EHS v spojení s vyjadrením Národnej banky Slovenska, keď podľa názoru odporcu by nemali byť predmetom preskúmania neprijateľné podmienky také podmienky, ktoré majú vplyv na výpočet poistného. V 19. odôvodnení cieľom smernice č. 93/13/EHS v súvislosti s poistnými zmluvami, nie sú podriadené hodnoteniu nekalého charakteru podmienky, ktoré definujú alebo popisujú poistné riziko a zodpovednosť poisťovateľa. Avšak len vtedy, ak sa tieto obmedzenia neberú do úvahy pri výpočte poistného plateného spotrebiteľom (poisteným). Odporca tvrdil, že aj rozhodcovská doložka bola braná do úvahy pri určení výšky poisteného plateného spotrebiteľom. Preto poistná zmluva týkajúca sa aj podmienok rozhodcovskej doložky, podlieha preskúmaniu súdu v zmysle smernice č. 93/13/EHS, ale aj v zmysle všeobecných ustanovení § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Keďže výsluch tohto svedka nie je relevantný pre rozhodnutie v merite veci, súd tento návrh zamietol. Súčasne neodročil pojednávanie z dôvodu možného predloženia listinných dôkazov o tom, že sprostredkovateľka bola odborne spôsobilá kvalifikovane uzatvárať poistné zmluvy. Ani tento dôkaz by nemal vplyv na rozhodnutie v merite veci. Súd nepochybuje o tom, že finanční sprostredkovatelia odporcu absolvovali príslušné školenia na odbornú spôsobilosť, avšak sprostredkovateľka nemohla vysvetliť klientovi resp. poistencovi zmluvné dojednania, ktoré nie sú obsahom poistnej zmluvy ani všeobecných poistných podmienok. I keby obsah článku XV. a časť osobitných zmluvných dojednaní č. 1/2007 klientovi vysvetlila, z vyššie uvádzaného odôvodnenia súdu vyplýva, z akých dôvodov považuje rozhodcovskú doložku za neplatnú a tieto dôvody nesúvisia s vysvetlením a poučením klienta finančnou sprostredkovateľkou, preto súd návrh na výsluch sprostredkovateľky N. Y. zamietol. Je potrebné uviesť, že ona sama v inom konaní vedenom na inom súde sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku a v konaní sp. zn. 4C/213/2013 sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku jej manžel I. Y.Š., ktorý uviedol, že sprostredkovateľka N. Y., ktorá je jeho manželkou, mu nevedela vysvetliť obsah všeobecných poistných podmienok a sama nemala vedomosť o tom, čo je to rozhodcovský súd.

Súd preto návrhu navrhovateľa vyhovel a predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil.

Navrhovateľ v žalobnom návrhu žiadal o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku sp. zn. 3C/2744/2012 z 19.1.2012. V ustanovení § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. nie sú vymedzené podmienky, ktoré musia byť splnené, aby bolo možné odložiť vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Je však nepochybné, že dôvody odkladu musia spočívať na úvahe súdu o možnom úspechu vo veci samej a zabránení výkonu predmetného rozhodnutia. Právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom spôsobilým na vymáhanie plnení v ňom priznaných odporcov. Účelom odkladu vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia je ochrana toho, kto odklad žiada. Je zrejmé, že napriek prebiehajúcej súdnej konaní má odporca právo sa domáhať výkonu predmetného rozhodnutia. V konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku mal navrhovateľ úspech, rozhodnutie však nie je právoplatné. Súd má preto za to, že sú splnené podmienky povolenia odkladu vykonateľnosti daného rozhodcovského rozsudku. V opačnom prípade by totiž mohlo dôjsť k nútenému vymáhaniu plnení z neho vyplývajúcich už v priebehu tohto konania. Odkladom vykonateľnosti sa tak predíde možnému navyšovaniu nákladov, ktoré by mohli vzniknúť prípadnou exekúciou rozhodcovského rozsudku. Z týchto všetkých dôvodov súd rozhodol tak, že odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku až do právoplatného skončenia veci vedenej pod sp.zn. 4C/214/2013.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

O trovách konania rozhodol súd podľa citovaného ustanovenia. Trovy boli priznané navrhovateľovi, ktorá bola v konaní úspešný. Navrhovateľ si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 332,24 eur. Súd priznal navrhovateľovi trovy vo výške 302,20 eur a pozostávajú z trov právneho zastúpenia určených podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení vyhlášky č. 184/2013 Z.z. účinné od 1.7.2013. Hodnota jedného úkonu právnej služby bola určená podľa § 11 ods. 1 uvedenej vyhlášky za r. 2013 60,08 eur. Navrhovateľovi bola priznaná náhrada trov za tieto úkony právnej služby:

- príprava a prevzatie zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a/) vo výške 60,08 eur,
 - podanie žalobného návrhu (§13a ods. 1 písm. c/) vo výške 60,08 eur,
 - vyjadrenie vo veci z 26.9.2013 (§ 13a ods. 1 písm. c/) vo výške 60,08 eur,
 - účasť na pojednávaní dňa 30.9.2013 (§13a ods. 1 písm. d) vo výške 60,08 eur
 - účasť na vyhlásení rozsudku 28.10.2013 (§ 13a ods. 4) vo výške 30,04 eur
- t.j. spolu odmena vo výške 270,36 eur.

Trovy právneho zastúpenia ďalej pozostávajú z režijného paušálu (§ 15-§17) za päť úkonov x 7,81 eur t.j. spolu režijný paušál vo výške 39,05 eur. Spolu trovy právneho zastúpenia tak predstavujú sumu 309,41 eur. Súd nepriznal navrhovateľovi náhradu trov konania z návrhu na odklad vykonateľnosti a k tomu príslušný režijný paušál, nakoľko nejde o samostatný návrh na odklad vykonateľnosti, ale tento návrh tvorí súčasť návrhu na začatie konania.

Podľa § 2 ods. 2 veta prvá zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Navrhovateľ je pre toto konanie oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Z.z. a súd jeho návrhu vyhovel. Z tohto dôvodu súd zaviazal odporcu zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania. Výška súdneho poplatku bola určená podľa položky 1 písm. b/ sadzovníka súdnych poplatkov t.j. vo výške 99,50 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.